

הבהרות לגבי הטבת מס בגין ילד נטול יכולת

פברואר 2013

חוזר מקצועי מספר 23/13

רשויות המס פרסמו הוראה, שמטרתה להבהיר את התנאים הקבועים בסעיף 45 לפקודת מס הכנסה.

סעיף 45 לפקודת מס הכנסה קובע, כי יחיד תושב ישראל שהיה לו או לבן זוגו בשנת המס ילד נטול יכולת, יהא זכאי לשתי נקודות זיכוי ממס, בהתאם לתנאים המפורטים בסעיף.

בפקודה לא פורשו הקריטריונים המזכים את ההורה בהטבת מס זו. כעת, כאמור לעיל, פרסמו רשויות המס הוראה, שמטרתה להבהיר את התנאים הקבועים בסעיף ואת ההנחיות לפעולה.

להלן עיקרי ההוראה החדשה:

- הילדים בגינם יהיה הורה זכאי להטבת מס בהתאם לסעיף 45, הינם:
  - ילד שאובחן על ידי רופא מומחה (נוירולוג או מומחה בהתפתחות הילד) כמשותק באחת מגפיו או שרופא הצהיר לגביו, שנולד בלי אחת מגפיו או שנכרתה אחת מגפיו.
  - ילד שאובחן כעיוור על ידי רופא עיניים.
  - ילד שאובחן כסובל מפגור שכלי על ידי רופא מומחה (נוירולוג או רופא מומחה להתפתחות הילד).
- לצורך הזיכוי ממס, במקרים אלו, האישור הרפואי ייערך על גבי תעודה רפואית המצורפת כטופס א' לתקנות.
- תקופת הזכאות - משנת המס מהמועד הנקוב על ידי הרופא (תאריך התחלת המחלה) ועד לגיל 18.
- ילד נטול יכולת הסובל מפגור התפתחותי עקב לקות למידה חמורה, ואשר הופנה למסגרת לחינוך מיוחד על ידי ועדת השמה.
- לצורך הוכחת הזכאות, על ההורה להמציא "הודעה להורים" מוועדת ההשמה על החלטתה.
- תקופת הזכאות - משנת המס בה הופנה הילד לחינוך מיוחד ועד למעבר לחטיבה הבאה (בין הגן ליסודי, בין היסודי לחטיבת ביניים, בין חטיבת הביניים לתיכון), כל עוד קיימת הפניה לחינוך מיוחד כאמור לעיל.
- ילד נטול יכולת הסובל מפגור התפתחותי עקב מחלה קשה - ילד שהוכר על ידי המוסד לביטוח לאומי כזכאי לגמלת ילד נכה - ייחשב ל"נטול יכולת" בהתאם לתקופת הזכאות לגמלה.
- על ההורים לצרף העתק מה"הודעה להורים" מהמוסד לביטוח לאומי על הזכאות האמורה.
- יצוין, כי ישנם מקרים בהם המוסד לביטוח לאומי מכיר בזכאות לגמלת ילד נכה, אולם אינו מעניק אותה, בשל העובדה שהילד שוהה במוסד בשל המחלה הקשה או מקבל סיוע אחר כגון גמלת נידות. במקרים אלו הילד ייחשב ל"נטול יכולת" לעניין סעיף 45 לפקודה, לאחר הצגת אישור מהמוסד לביטוח לאומי המאשר את המצב האמור.
- תקופת הזכאות - בהתאם לתקופת הזכאות לגמלה/לתקופה המצוינת באישור של המוסד לביטוח לאומי.

- הזכאות להקלה במס בשל ילדים נטולי יכולת בגירים, שמלאו להם 18 שנים, הינם:
  - ילד בגיר ייחשב ל"ילד נטול יכולת" כמשמעותו בסעיף 45 לפקודה אם התמלאו התנאים המצטברים הבאים:
    - מבחן ההכנסה של ההורה ושל בן זוגו - ההכנסה החייבת של המזכה ושל בן זוגו לא עלתה על 262,000 ש"ח בשנת המס, ואם אין למזכה בן זוג, ההכנסה החייבת לא עלתה על 163,000 ש"ח בשנת המס.
    - הילד נטול היכולת לא יצא מחזקת הוריו. לעניין זה, גם מי ששוהה במסגרת מיוחדת, כגון דירה משותפת לקבוצת בגירים נטולי יכולת או נמצא במוסד מיוחד, יכול להמשיך ולהיחשב כסמוך לשולחן ההורים.
    - על פי שיקול דעת פקיד השומה, בנסיבות המתאימות, ניתן לראות בבגיר/ה נטול יכולת, שנישאה/לבת/בן זוג שגם הוא נטול יכולת, ועדיין תלויה/בהוריו/ה כ"סמוך על שולחן ההורים".
    - סובל מאחת הלקויות/המחלות המפורטות להלן:
      - בגיר שאובחן על ידי רופא מומחה בתחום (נוירולוג) כמשותק באחת מגפיו או שרופא אישר לגביו, שנולד בלי אחת מגפיו או שנכרתה אחת מגפיו.
      - בגיר שמחזיק בתעודת עיוור שהונפקה על ידי השירות לעיוור.
      - בגיר שאובחן כסובל מפיגור שכלי על ידי הוועדה לאבחון של השירות לאדם המפגר.
  - תקופת הזכאות - לצמיתות.
  - בגיר נטול יכולת הסובל מפיגור התפתחותי עקב לקות למידה חמורה - עד לסיום לימודיו בבית הספר התיכון.
  - בגיר שנקבעה לו דרגת אי כושר להשתכרות בשיעור של 74% לצמיתות על ידי המוסד לביטוח לאומי ייחשב לילד נטול יכולת.
  - ההורה יידרש להציג אישור מהמוסד לביטוח לאומי על הזכאות לדרגת אי כושר השתכרות.
  - תקופת הזכאות - לצמיתות.
  - בנוסף לאמור לעיל, אח או אחות שהוכרה כ"אפוטרופוס של ילד לכל דבר ועניין לגוף ולרכוש" על ידי בית המשפט - יהיה זכאי ליהנות מנקודות הזיכוי, ובלבד שהתקיימו כל התנאים המפורטים לעיל.

יודגש, כי הנחיות אלו תקפות לגבי תיאומי מס לשנת 2012, דוחות שיוגשו לגבי שנת מס 2012 ואילך, וכן לגבי שנות מס הקודמות לשנת 2012 (בתנאי שהשומה בשנים אלו טרם התיישנה או נסגרה).